Aº. 1843. Nº. 97.

MAANDAG, 4 DECEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 1 December 1843.

Namens den Gouverneur Generaal, wordt hiermede bekend gemaakt, dat de *Zetting van het Brood* over deze loopende maand, is bepaald, als volgt:

Dat een BROOD van *acht* centen, zal moeten wegen 8 oncen.

En dat van *vier* centen, 4 oncen.

Wordende alzoo alle Broodbakkers gelast, zich daarnaar te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

ADVERTENTIEN.

Transporten.

(28166) Den 30sten November 1843. EXPLOICTEUR, aan J. C. VAN HEURN, van het Huis en Erf, aan de *Princestraat*, Nieuwe Wijk La. E. No. 263 en Oude Wijk La. D. No. 837.

Den 1sten December. A. H. F. J. KENNEDIJ en A. UHGEWAND qq. JUSTUS JACOBUS VAN DER HEULEN Jn., representerende:

1. JEANNE FRANÇOISE JULIE WEEMAALS, Wed. in eerste Huwelijk van HENRI FRANÇOIS GASPARD IGNACE D'OLDENNEEL DE HEERENBRINCK, en in tweede Huwelijk van ANTOINE JOSEPH BARON D'OLDENNEEL.
2. ANNA CAROLINA D'OLDENNEEL DE HEERENBRINCK.
3. CHARLES ANTOINE JOSEPH D'OLDENNEEL DE HEERENBRINCK.
4. HIJANCINTHE JOSSE NORBERT D'OLDENNEEL DE HEERENBRINCK. — En
5. GUILLEAUME MARIA D'OLDENNEEL DE HEERENBRINCK, Eigenaren zoo in blooten en in vollen eigendom, als in vrugtgebruik van *twee* onverdeelde *derde* parten der Plantagien *Nieuw Acconoribo* en *de Zonnebloem*, aan HUGH WRIGTH & Co., van de voorschrevene *twee derde* parten in de voormelde Plantagien *Nieuw Acconoribo* en de *Zonnebloem* c. a., gelegen binnen deze Kolonie, de eerste aan de rivier *Cottica* en de tweede aan de *Kabbes Kreek*.

Paramaribo, den 2 December 1843.

De Griffier van het Geregtshof te *Suriname*,
A. VAN MEERTEN.

(30360) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 8sten December 1843, des voormiddags om *half negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden, uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Burenstraat*, bekend onder La. D. No. 698 Oude Wijk en La. D. No. 121 Nieuwe Wijk, aankomende WILHELMINA FRANCINA van BEAUDOWIN.

Paramaribo, den 2 December 1843.
T. M. SCHOTBORGH.

TOONEEL GENOOTSCHAP: *THALIA*.

DINGSDAG den 5 December 1843.

MARIA VAN LALAIN,

Treurspel in *vijf* bedrijven, door J. Nomsz.

De Secretaris,
(30356) H. R. WESENHAGEN.

(30359) De Vendumeester *A. SALOMONS*, zal MORGEN om *negen* ure; verkoopen: PROVISIEN, STUKGOEDEREN, een partij, PITCH P. PLANKEN, en 7 CEDERSPOREN. — Alsmede: een partij WANE- en KOPIE PLANKEN, voor rekening den Houtgrond *Ozembo*.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 30sten November, het Schip Drie Broeders, Kapt. H. J. Hubert, van Amsterdam, laatst van Genua, hebbende 61 dagen reis.

Den 2den dezer, het Schip Amphitrite, Kapt. F. Jansen, van Rotterdam, hebbende 56 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 27sten November, de Nd. Am. Brik Mexican, Kapt. N. Rogers, naar Boston; lading: 338 vaten Melassie.

Mengelingen.

Maria van *Eltham*.

De held des geschiedenis is zich, met zijne ouders, in het jaar 1610 in het dorp Eltham komen vestigen. Het zijn vreemdelingen en zij zijn er geheel onbekend. Er is iets geheimzinnigs aan hen verbonden, en een ieder is nieuwsgierig, wie de Rossiters (zoo noemen zij zich) toch wel wezen mogen. De moeder sterft in akelige zinsverbijstering; de vader volgt haar weldra in het graf. Bij hunne aankomst, werden zij aanvankelijk opgenomen in de woning van een landman, wiens beminnelijke dochter Maria, veel belangstelling in die familie, en vooral in het overgebleven lid derzelver, betoont. Deze bemerkt zulks en waarschuwt haar dat hij niet kan — dat hij niet mag beminnen. Hij verzekert haar zulks plegtig en herhaaldelijk. Zij komen overeen vrienden te blijven, en hunne vriendschap nimmer in een anderen hartstogt te zullen laten overgaan. Aldus blijven zij gerust voortleven, tot Gamaches, een Fransch pastoor, die, eenige jaren vroeger, vriendschappelijk verkeer met den landman gehad had en Maria, die toen een kind was, met belangstelling en welgevallen had gade geslagen, op het dorp kwam. Toen Rossiter zulks vernam, ontstelde hij en verliet bij Eltham, om zich niet ver van daar, te gaan vestigen. Gamaches bewijst Maria, allerlei voorkomendheden, en wordt tot tweemaal toe door den altijd waakzamen Rossiter in zijne booze ontwerpen gestuit en er voor gekastijdt. Ten laatste keert hij naar Frankrijk terug, en Rossiter komt op nieuw onder hetzelfde dak met Maria wonen.

Eene erfenis, op hare moeder gevallen, noodzaakt Maria om Gamaches te Calais, waar zij dezelve ontvangen moest, te gaan opzoeken. Zij smeekt Rossiter om haar op die reis tot beschermend geleide te dienen. Hij stemt er slechts met veel moeite in toe om met haar te gaan; en na verschillende avonturen en toen er geen gevaar meer te vreezen scheen, wordt hij overtuigd de broeder te zijn van Ravaillac, den moordenaar van Hendrik IV, wiens onmenschelijk vonnis al zijne betrekkingen tot ballingschap veroordeelde, en tot den dood wanneer zij, onder zekere omstandigheden, naar hun vaderland terugkeerden.

Dit is kortelijk de loop van de geschiedenis, welker verschillende episoden te talrijk zijn om in deze onze vlugtige schets te worden opgenomen. De Hoofdschout van Calais is, hoewel hij daarvan den grootsten weerzin heeft, verpligt om het vonnis op den gevangene ten uitvoer te doen leggen, en nu gaat het verhaal aldus voort:

De gevangene bewaarde hierop het stilzwijgen; en Gamaches zag, met een gelaat vol vreugde, dat, met geene pen te beschrijven is, nu eens Maria, dan weder Rossiter aan.

Vastelijk overtuigd dat zijn slagtoffer den volgenden morgen ter dood gebragt zou worden, verwijderde hij zich van daar.

»Eene gunst," sprak Rossiter, zich tot den Hoofdschout wendende, die tot tranen toe bewogen scheen, »eene gunst heb ik te verzoeken.... dat ik namentlijk vrijelijk met mijne vlekkelooze reisgezellin moge spreken.«

»Dat verzoek is u toegestaan, onder voorwaarde dat zulks in mijne tegenwoordigheid gebeure."

De zaal waarin dit geregtelijk onderzoek zoo onverwacht had plaats gegrepen, werd daarop geheel ontruimd, en daarop van de verkregen vergunning gebruik makende, sprak hij:

»Mijn hart is verslagen, mijn geest is geschokt, zoodat ik nauwelijks weet waar ik ben of wat er is voorgevallen sedert ik mij hier bevind; doch ik heb een voorgevoel dat ik op het punt ben van het leven te verliezen, en daarom verlangde ik, u nu nog toe te spreken.

»Ik ben inderdaad de broeder van dat ongelukkige schepsel, hetwelk dolzinnig zijnen Koning het leven benam. Het vreesselijke vonnis, hetwelk inhield dat zijn vleesch met gloeijende tangen van zijne borst, zijne armen en zijne dijen zou gescheurd worden — dat er kokend lood in zijne wonden zou gegoten worden, en dat, eindelijk, zijn ligchaam tot asche zou verbrand worden — datzelfde vonnis, zeg ik, sprak de ballingschap over mijne ouders uit, en deed hen en mij naar een vreemd land gaan, waar wij aankwamen in omstandigheden, die gij niet zult vergeten hebben. De krankzinnigheid mijner moeder, de dood mijns vaders, volgden weldra. Het waren de thans bekend geworden verschrikkelijke gebeurtenissen, die mijne handelingen te Eltham bestuurden. Opdat gij geen gevaar zoudt loopen om voor altijd in schande

en vrouw te leven, gevoelde ik mij, reeds bij het eerste ontstaan van deze vriendschap, gedwongen u, misschien wel wat onbescheiden, doch met de eerlijkste bedoeling, toen ik uwe toenemende genegenheid bemerkte, te verklaren, dat ik nimmer uw minnaar zou kunnen zijn.

»Maar daarvoor was ook nog eene andere reden, die het thans onnoodig is te openbaren.

»Toen Gamaches te Eltham kwam, herinnerde ik mij zijn' persoon, zoodra ik hem zag, zeer goed. Te Parijs had ik hem, nadat mijn lijdende broeder herhaaldelijk de vreesselijkste martelingen met de beenijzers had doorgestaan, hat ik hem, dat monster, naar den ongelukkige toe zien gaan, niet om het bezwijmende slagtoffer te verligten, maar om hem bittere verwijtingen toe te voegen, terwijl hij hem, door allerlei arglistige gezegden, tot een meineed trachtte over te halen. Wijze en godvruchtige mannen van vroegere tijden, hebben het met naauwgezette zorg zoo beschikt, dat hij die misdreven had en met den dood moest boeten, in zijn laatste uur door een bedienaar des Goddelijken Woords zou worden bijgestaan, opdat de ziel, bij haar verscheiden van hier, in zekere mate van hare aardsche banden zou gezuiverd worden en voorbereid zou wezen om in die heerlijke onsterfelijkheid in te gaan, welke de Goddelijke barmhartigheid den wezenlijk berouwhebbenden zondaar heeft toegezegd. Uwe liefderijke beschikking werd voor mijn armen broeder in een werktuig van marteling veranderd, dat veel pijnlijker was dan al de andere. Toen, in die oogenblikken, zijn verstand door de vreesselijke pijnen kon geacht worden verbijsterd te zijn, werd hij door het aanbod van eene oogenblikkelijke ontheffing van smart, in verzoeking gebragt om, tegen zijn eed in (want voordat hij op de pijnbank gebragt werd, had hij plegtig moeten zweren), anderen die zijnen naam voerden, als medepligtigen aan zijne misdaad aan te wijzen. Om zijnentwil verheug ik mij, dat hij die zware beproeving met de standvastigheid van een' martelaar heeft doorgestaan. Ik sloeg met afgrijzen en verkropte woede, de bedaardheid en doorzettenheid gade, waarmede de afgezant des Hemels, zoo als hij vermeent zich te kunnen noemen, zijn best deed om, gedurende de voorafgaande regtspleging, waaraan François onderworpen werd, dezen tot eene misdaad aan te zetten. Met dezelfde volharding, en op het openbare schavot, herhaalde dat zelfde schepsel zijne onmenschelijke overredingen in het laatste tijdperk van mijns broeders vreesselijk lijden, op de place de Grève.

„Het is op dit gedrag, dat mijn oordeel omtrent Gamaches zich vestigde. Heb ik misgetast, Maria? Handelde hij als een vriend uws vaders, of zocht hij u tot schande te brengen?"

„Hij heeft zich als een snoode ellendeling gedragen!" sprak Maria. „Zonder uwe edelmoedige tusschenkomst, weet ik niet tot welke schandelijke laagheden zijn slecht hart niet tot zijn overgegaan."

„Het voorgevallene alhier zal nu ook aan uw vader bekend worden. Ontmasker den huichelaar, opdat hij, wanneer ik niet meer op aarde zijn zal, het nederige maar vreedzame verblijf der onschuld niet meer durve naderen.

„Ik wil u thans niet langer weêrhouden. Bid voor mij als mijn laatste uur daar is; stervende zal mijn laatste woord, mijn laatste zegen voor u zijn, Maria.... mijne vriendin.

„Ik bedank u, mijnheer, voor uwe inschikkelijkheid," voegde hij er bij, zich tot den magistraat wendende; „thans zou ik gaarne naar de gevangenis terugkeeren."

„Wreede Rossiter!" riep Maria uit, waarom hebt gij mij niet vroeger uw geheim toevertrouwd? waarom deeldet gij mij de redenen niet mede, die u deden verlangen om, in weerwil van den storm, in zee te steken?

Ik zou mij zelve zeer gaarne op de onstuimige diepte hebben begeven, met gedreigen den donder hebben hooren ratelen, en de verblindende stralen des weerlichts met welgevallen de lucht hebben zien klieven, indien ik geweten had dat, door deze gevaren te trotseren, mijn beschermer zich in veiligheid bevond."

»Uwe geschiedenis," sprak de Hoofdschout, »is zeer treurig. Ach! dat het mij gegeven ware u troost te kunnen geven. Wat dit hulpelooze meisje betreft, voor hare veiligheid zal ik zorgen. Voor dezen nacht zal ik haar bezorgen in het huis van een kapitein, die morgen ochtend uitzeilt. Zijne vrouw is braaf en goedhartig, en zal alle mogelijke zorg voor haar dragen."

Daarop werd de gevangene weggevoerd en Maria naar de woning van den zeeman gebragt. Het oogenblik van scheiden, was treffend — Rossiter was kalm; maar Maria, die in tranen wegsmolt en de overtuiging had dat zij in deze wereld nimmer weder met elkander vereenigd zouden worden, aan te zien en niet de diepste droefheid te voelen, zou niet mogelijk geweest zijn.

De Hoofdschout strekte zijne zorgen ook uit over de gelden, die Maria bij zich had. Hij kwam in den laten avond naar het rustige verblijf, waar zij op zijne aanbeveling was opgenomen geworden. Hij sprak er met den meester des huizes, en vervolgens gingen zij gezamentlijk ter deur uit. Toen zij terug kwamen, was het omstreeks middernacht. Maria zat te weenen.

In het gelaat des Magistraats lag iets opgeruimds; hij trachtte het meisje moed in te spreken, en hield haar voor oogen dat hare diepe neêrslagtigheid zou eindigen met haar nog verder ongelukkig te maken, zonder iets goeds te weeg te kunnen brengen.

„Ik ben daarvan overtuigd," sprak Maria; „tranen kunnen het onheil niet afwenden; maar zich te onthouden, dezelve te laten vloeijen, is zich een pijnlijk geweld aandoen, ja is onmogelijk. Hebt gij mij iets mede te deelen dat dezelve zou kunnen stuiten? Als gij dat kunt, houd ik mij verzekerd dat gij het doen zult. Is er geen hoop meer voor den gevangene?"

„Zoo lang er leven is, zegt het oude spreekwoord, is er hoop! Ik vrees om eene onzekere hoop op te wekken, maar dit alleen wil ik u zeggen, dat wat er ook moge gezegd worden, wat gij ook van dezen of genen, en zelfs van mij, mogt hooren dat van een bedroevenden aard is, tracht dan den moed maar niet geheel te verliezen; en mogt u een geheim worden toevertrouwd, bewaar het dan zorgvuldig."

Dit gezegd hebbende verliet hij haar. Maria trachtte eenige inlichtingen bij den kapitein te bekomen, maar vernam niets dat geschikt was om haar te vertroosten. Zij hoorde van hem, dat er toebereidselen voor eene strafoefening gemaakt werden, en dat er reeds een galg op de markt was opgerigt geworden.

Maria deed dien nacht geen oog toe. Zij telde in haar klein vertrek al de uren, die de groote stadsklok achtervolgens verkondigde, toen het acht ure in den morgen sloeg, werd zij naar beneden geroepen om te ontbijten: het was haar echter niet mogelijk iets te gebruiken. In weerwil van de vriendelijke uitnoodigingen van hare gastvrouw, bleef Maria aanhoudend voor alles bedanken, toen de Hoofdschout werd aangediend en een oogenblik daarna binnen kwam.

»Ik kon niet nalaten," sprak hij, »dezen morgen naar uwe gezondheid te komen vernemen. Ik hoop dat gij de noodige bedaardheid van geest zult hebben herkregen, om uwen ongelukkigen toestand gelaten te dragen. Verlangt gij soms het een of ander te weten, waromtrent ik in staat zou kunnen zijn u eenige opheldering te geven?"

»Ik wilde vragen," antwoordde Maria, »... of ..." en hier bleef zij steken, niet in staat zijnde den zin te voleindigen.

„Gij wildet naar Ravaillac vragen. Met hem is alles gedaan"

„Is hij niet meer op aarde?"

„Hij is van hier gegaan."

„God ontferme zich mijner!"

Maria bedekte hare oogen met beide handen, maar uitte verder geen woord. Droefheid scheen haar spraakvermogen geheel verlamd te hebben.

„Ik verlang," sprak de Hoofdschout, „u niet nog meer door bijzonderheden te bedroeven. De taak, dit behoef ik u niet te zeggen, werd niet vrijwillig door mij volvoerd. Alles is voorbij, en er blijft niets meer te doen dan u te vertroosten. Deze brave man gaat binnen een paar uren Dover verlaten, en schroom niet hem vrijmoedig alles te vragen, wat gij gedurende de reis, voor uwe gezondheid of gerief zoudt mogen verlangen."

Maria knikte met het hoofd om hare erkentelijkheid te betuigen, zijnde haar hart te vol om te kunnen spreken. Van lieverlede vernam zij, dat Rossiter voor het aanbreken van den dag naar de markt was gebragt geworden; dat aldaar de doodstraf was voltrokken geworden, en dat toen de inwoners op hun gewone uur verrezen, zij een menschelijk ligchaam tusschen hemel en aarde hadden zien hangen.

Op het bepaalde uur bevond Maria zich aan boord van het vaartuig. Zij had de woorden, die de Hoofdschout haar den vorigen avond had toegesproken, goed onthouden: »wat gij ook van dezen of genen, en zelfs van mij, moogt hooren, blijf moed houden; en mogt u een geheim worden toevertrouwd, bewaar het dan zorgvuldig." Zij deed haar best zich niet aan wanhoop over te geven, doch haar gelaat was herhaaldelijk met tranen bedekt.

Zich zoo veel mogelijk voor anders oog willende verbergen, ging zij in een hoek van de kajuit zitten. Het weder was fraai en bijna al de passagiers bevonden zich op het dek. Eén echter bleef, gedurende het grootste gedeelte der reis, in hare nabijheid. Zij sloeg ter naauwernood acht op hem, totdat hij, zich geheel alleen met haar ziende, haar meer naderde; en met welk een afgrijzen werd zij vervuld, toen zij den wraakzuchtigen Gamaches herkende.

Zij keerde zich met verontwaardiging van hem af. Hij beproefde het om haar tot bedaren te brengen. Hij verontschuldigde, in de nederigste bewoordingen, zijn gedrag omtrent Rossiter, schrijvende hij alles aan de overmaat zijner liefde toe.

„Mijn karakter," zeide hij ... „houdt geen middenweg tusschen liefde en haat. Hij die mijn medeminnaar was en mij hoonde, is niet meer. Dat Maria er nu in toestemme, de mijne te zijn. Ik ben bereid voor haar alles te wagen, ja alles op te opofferen — mijn fortuin — mijn land — ja zelfs den hemel."

„Dat laatste," antwoordde Maria met verachting, „hebt gij al niet meer te verliezen."

„Versmaad dan ook mijne aangeboden liefde niet. Dezelve is even hevig, als mijne woede doodelijk is. Die ellendeling, Rossiter, zoo als hij zich noemde, heeft ondervonden dat deze niet ongestraft getrotseerd wordt."

„Welke misdaden gij u verder nog moogt voorstellen, is mij onbekend," sprak zij; „maar al ware uwe magt gelijk aan uwe boosheid, dan zou ik eerder al derzelver hevigheid trotseren, dan een uur van bedriegelijke vriendelijkheid doorbrengen met een ellendeling, zoo als ik weet dat gij zijt."

„Wees op uwe hoede!" riep hij op hevigen toon uit; „het gevaar is welligt daar, waar men er het minst op bedacht is."

(Het slot hierna.)

Gedrukt bij de Erven J. B R I N K.